

Byg en sikker bro mellem skole og læreplads

Christina Edstrand og Marianne Norup
SEGES Innovation, Arbejdsmiljø

24. august 2023

De smukke unge mennesker...

Anmeldte arbejdsulykker 2017-2022 inden for landbruget fordelt på aldersgrupper (Kilde: Arbejdstilsynet 2023)

Alder			
0 - 17 år	145		
18 - 24 år	960		
25 - 29 år	560		
30 - 34 år	1665	475	
35 - 39 år		370	
40 - 44 år		330	
45 - 49 år		315	
50 - 54 år		1490	375
55 - 59 år			390
60 - 64 år			230
65 + år			190
			1185

Omkostningstungt

Omkostninger for den tilskadedekomne: <ul style="list-style-type: none"> • Indkomsttab • Udgifter til medicin • Egenbetaling for behandling • Værdi af tabt livskvalitet	Omkostninger for arbejdsgiver: <ul style="list-style-type: none"> • Løn under sygdom • Produktionstab • Rekruttering og oplæring • Forsikringspræmier
Omkostninger for staten: <ul style="list-style-type: none"> • Overførselsindkomster (fx sygedagpenge, førtidspension mv.) • Tabt skatteindtægt • Behandling i sundhedssystemet og rehabilitering	Omkostninger for samfundet: <ul style="list-style-type: none"> • Produktionstab • Værdi af mistet liv / værdi af mistede produktive leveår • Sundhedsvæsen • Administrative og juridiske processer

Figur 1 omkostninger for tilskadedekomne, arbejdsgiver, staten og samfundet

Projekt i 2023: Redskaber til landmanden til at skabe den gode læreplads

Fysisk og psykisk tryghed giver bedre læring

Praktisk værktøj til at komme godt fra start

Konkrete eksempler og gode erfaringer

Baseret på flere kilder:

- Hvad mener eleverne selv – godt og skidt?
- Hvad siger læremestrene?
- Og hvad er jeres erfaringer som lærere??

Nøgleord i ALT omkring arbejdsmiljø

Risikovurderinger

Rollemodeller

Relationer &
Resultater

Nøgleordene er i flertal: Det foregår hele tiden og vi bliver aldrig færdige – kun bedre – ved at praktisere godt arbejdsmiljø

Kommunikation: Arbejdsmiljø er i høj grad noget, der dannes mellem mennesker, MEN det skal også materialisere sig til faktiske og praktiske løsninger.

- Tekniske og fysiske løsninger
- Organisatoriske løsninger
- Forventninger og nye standarder for proces og kvalitet

Agenda i dag:

'Gode spørgsmål' til debat –
Hvordan bygger vi broen solidt?

Kommentarer til samtaleguide
og tjekliste til oplæring

Opsamling
– hvad tager vi med os hjem?

Første spørgsmål

- Hvordan synes I, at skolen skal være del forløbet i oplæringsperioden?
  - Hvor langt rækker ansvaret?
  - Hvordan gribes det an på skolerne?

Andet spørgsmål

- Hvornår tænker du på, at undervisningen i arbejdsmiljø på skolen kan overføres til lærepladsen?
  - Kan vi gøre mere for, at det sker?

Tredje spørgsmål

- Hvordan kan I mærke på eleverne, at de har været på en tryk læreplads?

Fjerde spørgsmål

Lærer – skole – lærling – læreplads

- Hvad ville du gøre, hvis du kunne bestemme?
  - Hvis det var op til mig, så ville jeg ...

Kan I bruge materialet?

Samtaleguide til hhv. lærermester og lærling
Tjekliste til det gode oplæringsforløb

- Til eleverne
- I undervisningen

Tag-med-hjem pointer

- ...
- Hvad kan vi gøre strukturelt?
- Hvad kan jeg gøre sammen med mine elever?
- Hvad kan jeg selv gøre som underviser?

Mere på vej: NFA er i gang med et tværgående projekt med erhvervsuddannelserne, "Erhvervsuddannelserne som brobyggere til sikkert arbejde for lærlinge"